

мя; да са раскрые тайнственна-та свръзка мѣжду исчезваніе-то на мѣсяца и страшно-то явленіе на постъпенно-то огасваніе на слънце-то въ мрака на затмѣніе-то; сичко това е доставило задачи за изслѣдваніе, кое-то е изисквало дългы столѣтія, търпеливо наблюдение и нескончаемъ трудъ.

Като минемъ отъ слънце-то и мѣсяца къмъ по-далечны-тъ звѣзды, между най-свѣтливы-тъ отъ тѣзи, кои-то освѣтляватъ ношно-то небе, малко е имало таквизи, кои-то са отличаватъ отъ всички други по това, че тѣ са скитатъ отъ мѣсто на мѣсто, и, въ края на трѣдѣ различни единъ отъ други періоды, обыкаляли цѣло-то небе, и са завръщали въ сжщо-то мѣсто, отъ дѣто тръгвали, и пакъ захващали свои-тъ нескончяемы странствованія. Тѣхъ ги нарѣкли планети, **скитници**, въ противоположностъ на цѣлъ рой звѣзды, кои-то оставали неподвижны въ свои-тъ положенія, кои-то са не измѣнявали отъ вѣкъ до вѣкъ.

Отъ това произлѣзаль новъ и дългъ редъ дѣлобкы изслѣдванія. На кѣдѣ сж отивали тѣзи скитници звѣзды? Были ли сж тѣхны-тъ движенія дѣйствителны или само видимы? Были ли сж тѣхны-тъ разстоянія равны или не? Да ли нѣкоя свръзка ги е скрѣпявала о земя-та или о слънце-то или едни о други? Были ли сж тѣхны-тъ разстоянія отъ земя-та постоянны или измѣняемы; Были ли сж тѣхны-тъ движенія неправилны или сж са управлявали отъ законъ? Да ли сж тѣ извършвали свои-тъ обыкаленія между неподвижны-тъ звѣзды по правилны кривы линіи, или сж са скитали безъ никакъвъ опрѣдѣленъ законъ? Между всички движущи са тѣла — слънце-то, мѣсяца и планети-тъ — могла е да сжществува нѣкаква свръзка, коя-то да ги съединява заедно и да направи отъ тѣхъ една обща система?

За рѣшеніе-то на тѣзи трудны въпросы, държало са е строга стража върху всички движущи са тѣла. Понеже пакъ-тъ имъ лѣжалъ между звѣзды-тъ, то вынаги, като начнемъ отъ най-дѣлоба древностъ, отнасяли са движенія-та имъ къмъ тѣзи вѣчно неизмѣнны свѣтливы точки. Ако задъ прѣдѣль-тъ на тѣзи движущи са тѣла теглимъ едно черно було, кое-то прѣсѣче свѣтлина-та на звѣзды-тъ, то за пръвъ пакъ щѣше да ни са покаже, че таквази промѣна ще да улесни изслѣдваніе-то и отстрани плетеница-та, коя-то произлѣзва отъ движеніе-то на планети-тъ измежду избылоно распрѣстнаты-тъ звѣзды. Но да не сждимъ тѣй бърже. Сличете отъ небе-то звѣзды-тъ, и дайте на слънце-то, на мѣсяца и на планети-тъ праздно-то небе, по кое-то само тѣ да са движатъ, и възможность-та да са обьяснятъ тѣхны-тъ тайнственны движенія, взаимны-тъ свръзки и общи-тъ законы, ще исчезне за вынаги.

Това ще излѣзе на явѣ кога размыслимъ, че при таквизи измѣненіе нѣма да остане на всичко-то небе нито една неподвижна точка, къмъ коя-то да можемъ да отнасямы движенія-та на планети-тъ. Тогасъ ный щѣхмы да смы принудены да ги отнасямы едно къмъ друго, и движеніе-то, кое-то принадлежи на една планета, станало бы неизяснимо заплетено въ движеніе-то на друга и никога не бы могло да са опрѣдѣли сж нѣкоя точностъ. Звѣзды-тъ небесны, както океанически-тъ островы, що сж водили първы-тъ мореплаватели, намъ сж дадены отъ Всевишныя, като неподвижны точки, кои-то за да можемъ вынаги да отнасямы положеніе-то на скитници-тъ планети, и бържевръщающы са мѣсяць въ сѣка точка на пакъ имъ.